

I₃ Шумарски техничар

Р.Б.	ОПШТЕОБРАЗОВНИ	Број часова недељно
1.	Српски језик и књижевност	3
2.	Страни језик	2
3.	Историја	2
4.	Музичка уметност	1
5.	Физичко васпитање	2
6.	Математика	3
7.	Рачунарство и информатика	2
8.	Географија	2
9.	Физика	2
10.	Хемија	2
11.	Биологија	2
	СТРУЧНИ	
12.	Шумска ботаника	2
13.	Педологија са геологијом	2
14.	Метеорологија са климатологијом	1
	ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	
1.	Грађанско васп. / Верска настава	1

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: Шумарски техничар

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

СТАТУС ПРЕДМЕТА: општеобразовни/обавезан

КОРЕЛАЦИЈА: историја, филозофија, психологија

ЦИЉ ПРЕДМЕТА: Образовање и васпитање ученика као слободне креативне и културне личности, критичког ума и оплемењеног укуса

РАЗРЕД: I

ПОЛАЗНА ОСНОВА: "Службени гласник РС", број 4/91

ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Љ. Николић; Б. Милић-Читанка са књ. теоријским појмовима за први разред средње школе
2. Љ. З. Станојчић-Граматица српског језика

НЕДЕЉНИ ФОНД: 3

ГОДИШЊИ ФОНД: 105

САДРЖАЈ ПО ТЕМАМА

Увод у проучавање књижевног дела [15]

Књижевност старог века [8]

Средњевековна књижевност [12]

Народна књижевност [11]

Књижевност хуманизма и ренесансе [11]

Књижевност барока и класицизма [5]

Култура изражавања [23]

Језик [15]

Лектира 5]

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ (ДОМИНАНТНЕ ЗА ПРЕДМЕТ)

НАСТАВНИК

УЧЕНИК

Мотивише ученике за читање

редовно чита лектиру

Припрема и благовремено даје истраживачке задатке

припрема радни

Припрема наставне материјале

материјал

Планира активности на часу

ради домаће

задатке

Планира активности на час

Планира ток часа

активно учи

Подстиче активно учешће ученика на часу

пита о свему што

Подстиче креативност ученика

није разумео

Подстиче активно

прави свој речник

Редовно вреднује рад и постигнуће ученика

научених речи

Подстиче одговорност ученика

Ради писмене задатке

Упућује ученике на додатне изворе знања

Тестове знања

И могућност сазнавања

Правописне диктате

Рецитује стихове

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА(НАЧИНИ)

Тестови знања са задацима различите захтевности

Самостално излагање ученика

Усмено излагање

Играње улога

Дебате

Домаћи истраживачки задаци

Писмени задаци

Правописни диктати

Листа провере вештина током процеса и на основу продукта директно праћење формирања ставова и њиховог саопштења и усмено и писмено.

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК

Благица Станковић

Образовни профил: **Шумарски техничар**

Назив предмета: **Енглески језик**

Разред: **Први**

Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање: **Настава у блоку 70**

Статус предмета: **Обавезни-Опште образовни**

Циљеви:

- Утврђивање знања и даље обучавање ученика да комуницирају са људима из других земаља о општим темама,
- Развијање односа толеранције кроз упознавање културе и начина живота других народа,
- Стицање основних језичких знања и компетенција у складу са потребама струке и занимања.

Исходи: Да ученик:

- Разуме основни смисао информација и текстова који говоре о познатим темама
- Разуме једноставне информације и инструкције у оквиру своје струке
- Разуме основне информације у радио и телевизиским емисијама ако се говори о познатим темама из домена његовог интересовања или струке
- Разуме једноставне натписе, етикете на производима, рекламни материјал, упутства за употребу
- Проналази потребну информацију у тексту
- Открива значење непознатих речи на основу познатог контекста или личног/професионалног искуства
- Разуме у општим цртама текстове који садрже фреквентне речи и структуре из свакодневног живота и струке
- Говори о блиским темама и догађајима (породица, хоби, посао) користећи једноставне речи и реченице
- Говори о себи (лични подаци, образовање)
- Тражи и даје информације из своје струке
- Може да опише како се нешто ради и да упутства из своје струке
- Пише кратке једноставне текстове у различите сврхе (поруке, упутства, попуњава упитнике, формуларе пише лична и једноставна пословна писма према моделу)
- Комуницира у свакодневним ситуацијама (пита, предлаже, тражи и даје упутства или обавестења)
- Прима и преноси једноставне поруке (пријатељима, колегама) које се односе на непосредне потребе
- Пише једноставна писма и поруке да би тражио или пренео информацију, изразио захвалност или извињење
- Резимира или препричава краће делове текста или аудио визуелног записа једноставним језицим средствима
- Познаје лексику и граматичке садржаје језика који учи на нивоу који му омогућава да разуме, говори или пише о темама из свакодневног живота или струке
- Уочава основне сличности и разлике између матерњег језика и страног језика који учи
- Користи садржаје медијске продукције ради задовољења личног интересовања и професионалних потреба (Књиге, часописе, проспекте, каталоге, речнике, аудио и видео записе, компакт диск, интернет)

Препоручена литература за реализацију предмета:

- Постојећи одобрени уџбеници
- Популарна литература
- Интернет

Корелација са другим предметима:

- Српски језик и књижевност
- Стручни предмети

1. **Образовани профил:**, Шумарски техничар
2. **Назив предмета:** Француски језик
3. **Разред:** Први
4. **Остваривање образовно-васпитног рада, облици и трајање:**

Разред	Настава				Пракса	Укупно
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	70					70
II						
III						
IV						

5. **Статус предмета:** Обавезни
6. **Циљеви предмета:**

Циљ наставе страних језика је стицање, проширивање и продубиљивање знања и умења у свим језичким активностима, упознавање културног наслеђа створеног на датом страном језику и оспособљавање за даље образовање и самообразовање.

Задаци наставе страних језика су да ученици:

- Усвоје говрни језик у оквиру нових 1000 (словима: хиљаду) речи и израза укључујући и терминологију значајну за дату струку, што је у току осам година учења језика чини укупан фонд од око 2400 речи и израза продуктивно, а рецептивно и више;
- Негују правилан изговор и интонацију уз обраћање посебне пажње на оне ритмичке и прозодијске схеме које су битне у усменом изражавању;
- Разумеју говор (непосредно и путем медија) и спонтано се изражавају у оквиру теме из свакодневног живота и општих тема струке, уз исказивањеличног става и расположења;
- Овладају техником информативног читања, разумеју сложеније језичке структуре у тексту и упознају особености језика струке читањем текстова везаних за теме из области дате струке;
- Даље савлађујуоснове ортографије ради коректонг писменог изражавања у оквиру усвојене лексике и језичких категорија;
- Развијају разумевање писаног стручног текста, писање резимеа, налаза, извештаја и оспособљавају се за њихову усмену интерпретацију; стичу нова сазнања о карактеристикама земаља и народа чији језик уче, њиховог начина живота и обичаја;
- Оспособљавају се за вођење разговора о нашој земљи, њеним природним лепотама, културним и историјским тековинама;
- Шире своју општу културу, развијају међукултурну сарадњу и толеранцију и своје интелектуалне способности;
- Оспособљавају се за даље образовање и самообразовање у области језика и струке коришћењем речника, лексикона и друге приручне литературе.

Комуникативне функције: Обнављање, утрђивање и проширивање оних комуникативних јединица са којима се ученик упознао у основној школи: оспособљавање познате и непознате особе; исказивање свиђања и несвиђања, слагања

и неслагања са мишљењем саговорника; тражење и давање дозволе; честитање и исказивање лепих жеља; позивање у госте; прихватање и неприхватање позива; обавештење и упозорење; предлагање да се нешто уради; одобравање или неодобравање нечијих поступака; приговори, жалбе; изражавање чуђења, изненађења, уверености, претпоставке или сумње; давање савета; исказивање симпатија, преференције, саучешћа; изражавање физичких тегоба, расположење

7. Препоручена литература за реализацију предмета:

- Постојећи одобрени уџбеници
- Популарна литература
- Интернет

8. Корелација са другим предметима:

- Српски језик и књижевност
- Стручни предмети

9. Начин остваривања програма:

,

I разред

(2 часа недељно, 70 часова годишње)

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Језичка грађа савладана у основној школи интегрише се са новом грађом и непрестано примењује, проширује и усавшава.

Пасивне конструкције

Est + particip perfecta

La Bastille est pris en 1789.

La Tour Eiffel est construite en 1889.

-указати на принцип творбе осталих облика пасива

Il a été (était) élu président.

Elle sera(serait) recompensée...

Финалне реченице са употребом pour + инф.

Инфинитивне реченице – типа

Je le vois venir.

Питања:

Qui est/ce qui/que

Qui'est/ce qui/que

Qui;

Qui est-ce qui ira au musée? Qu'est-ce qui vous intéresse au musée? Qui est-ce que vous y avez rencontré? Qu'est-ce que vous avez vu?/ Qui avez-vous? A qui vas-tu téléphone? – A mon... A quoi pensez-vous? De quoi s'agit-il?

Одговори

C'est... qui/que, a qui/quoi; Avec qui; Pour qui и друге раније научене конструкције.

Индиректно питање

Dis-moi á quoi tu penses. Je te demande ce que tu penses. Savez-vous qui a inventé ce remède?

Негација

Pas du tout, non plus, personne, quelqu'un rien, quelque chose

Ce film ne ma plait pas du tout!

À moi non plus.

Quelqu'un est venu? – Non, personne n'est venu.

Казивање претпоставке

Si + imperfekat (кондиционал)

Si nous étudions, nous réussirions

Казивање времена

Avant de...

Quand

Avant de partir il lui a donné son adresse.

Quand l'as – tu rencontré?

Je l'ai rencontré, quand je suis rentré.

Казивање жеље, воље, намере

Инфинитивом

J'aimerais (je voudrais) voir les chefs-d'oeuvre du Louvre.

Il faut lutter contre la pollution de l'air et de l'eau.

Il travaille beaucoup pour gagner sa vie.

Одредбе квалитета и квантитета – значење припада зависно од места

Un homme pauvre – le pauvre homme; un soldat brave – un brave soldat; un homme d'âge moyen – le Moyen âge и сл.

Одредбе за време

-Дани у недељи, prochain/dernier

Il y a / данас

Pendant/depuis;

Dimanche prochain, jeudi dernier, la semaine dernière;

L'année prochaine. Le lundi et le jeudi il travaille jusqu'à cinq heures. Elle est sortie il y a vingt minutes; elle revient dans une heure. Ce congrès aura lieu dans dix mois ou dans un an...

Одредбе за начин

Il conduit prudemment (de manière prudente) avec prudence.

Elle parle français couramment, sans difficulté.

Изрази за меру и количину

Une douzaine, une centaine, une livre, une foule de, un tas de, pas mal de, environ... и сл.

Combien d'élèves ont vu cette émission? Une trentaine. Environ 30. Il y a pas mal de livres à ce sujet; j'en ai plusieurs...

Слагање времена – само са индикативом, и то:

Présent – present (Истовремена радња)

Présent – Passé composé (пре)

Présent – Futur (после)

Il me dit qu'elle part.

Il me dit qu'elle est partie.

Il me dit qu'elle partira.

Именичка група

Слагање детерминаната и именица у роду и броју; разлике у изговору (где постоје) и разликовање наставака у тексту.

Les déterminants interrogatifs – exclamatifs – relatives

Quel film avez-vous vu? Quel beau film! C'est un artiste pour qui les jeunes ont beaucoup de sympathie.

Les déterminants indéfinis: quelques, plusieurs, certains, autre, tout – у различитим значењима

Tout les pays; tout les soirs, toute la journée; tout le monde...

Наставци именица и природа

Teur/trice

Acteur – actrice

Al/aux, ail/aux и неки изузеци на –s, ou –s/X

Genoux, trous

Твроба речи

Најчешћи префикси и суфикси.

Глаголска група

Субјунктив презента- објаснити принцип творбе, а примењивати у датим реченичним моделима. (P)

Казивање свршене и несвршене радње у говору (Passé composé - imparfait) – научен у основној школи, примењивати и усавршавати.

Слагање партиципа перфекта са субјектом.

Ортографија

Интерпункција – основна правила.

Писање великог слова.

Подела речи на слоге.

Лексикологија

Деривација: суфикси и префиски

Лексикографија

Структура двојезичних речника.

Образовни профил – шумарски техничар

Разред: први

Предмет: Руски језик

Циљ предмета: Утврђивање и систематизација стечених знања у предходном школовању и овладавање језиком до нивоа који ће им омогућити да се служе у једноставном споразумевању с људима из других земаља, да упознају начин живота и културу народа чији језик уче и оспособе се за даље образовање

Полазна основа: Службени гласник РС – Просветни гласник бр.6/90 стр.32,33,36

Препоручена литература: Марија Межински, Александар Терзић, Руски језик за први разред средње школе

Недељни фонд: 2 часа

Годишњи фонд: 74 часа

Наставна тема/фонд часова по темама	Садржај по темама	Задаци	Начин остваривања програма
Друштво и другови (8)	-текст Сусрет -спољашњи изглед и особине чланова породице(портрет и карактер) -односи у породици и друштву -просто непроширена и просто проширена реченица -директни и индиректни говор -глаголи кретања(парови,вид,одређено и неодређено кретање)	-усвајање говорног језика у оквиру нових речи и израза укључујући и терминологију значајну за дату струку; -неговање правилног изговора и интонације са обраћањем посебне пажње на оне ритмичке схеме које су битне у усменом изражавању; -разумевање говора (непосредно и путем медија) и спонтано изражавање у оквиру тема из свакодневног живота и општих тема струке,уз исказивање личног става и расположења; -овладавање техником информативног читања, --разумевање сложениј језичке структуре у тексту и упознавање особености језика струке читањем текстова везаних за теме из области дат струке; -даље савладавање основе орфографије ради коректног писменог изражавања у оквиру усвојене лексике и језичких структура; -разумевање писаног стручног текста, писање резимеа, извештаја и оспособљавање за њихову усмену интерпретацију;	Облици рада: -индивидуални -фронтални -рад у пару -рад по групама Методе: -предавање -објашњавање -уобичајена вербална комуникација са ученицима; -превод стручних текстова -рад на тексту -вођени писмени састави -дијалог самостални писани радови ученика -писмени задаци(2) -контролне вежбе -тестови -игровне активности
Школа(8)	-текст Вода из реке Лимпопо -систем школства у Србији и Русији -оцене, предмет -разлика учитељ(преподоватељ) професор -наставак-у локативу јединице -именице мушког рода на сугласник(разлика у употреби локатива са предлогом-о и предлозима – в, на) -непроменљиве именице -узрочни односи:реченице са одредбом израженом предлозима и зависним падежом(от +Р;из-за+Р;по+Д	-даље савладавање основе орфографије ради коректног писменог изражавања у оквиру усвојене лексике и језичких структура; -разумевање писаног стручног текста, писање резимеа, извештаја и оспособљавање за њихову усмену интерпретацију; -стицање нових знања о карактеристикама земље и народа чији се језик учи, њиховог начина живота, обичаја -оспособљавање за вођење разговора о нашој земљи, њеним природним лепотама, културним и историјским тековинама; -оспособљавање за даље образовање и самообразовање у области језика и струке коришћењем речника, лексикона и друге приручне литературе;	Место реализације: учионица
Личности из културе(9)	-текст Арбат,кућа бр.53 (живот и дело А.С.Пушкина) -мој родни крај -номинатив множине именица мушког рода на –а,я -разлика у употреби учитељи-учитеља,светы-света,хлебы-хлеба -промена и употреба бројева 1,2,3,4 са придевом и именицом,значење броја 1 -субјекатско – предикатски односи (реченице са именским предиктом са копулом или без копуле) -објекатски односи(директни и индиректни објекат,зависна реченица	-стицање нових знања о карактеристикама земље и народа чији се језик учи, њиховог начина живота, обичаја -оспособљавање за вођење разговора о нашој земљи, њеним природним лепотама, културним и историјским тековинама; -оспособљавање за даље образовање и самообразовање у области језика и струке коришћењем речника, лексикона и друге приручне литературе;	
Природне лепоте(9)	текст Средишњи појас (објаснити беле ноћи) -географске карактеристике Русије -номинатив множине именица мушког и средњег рода на –ья(разлика у употреби листьа и листьы) -промена бројева од 5-20 и 30(употреба именица са овим бројевима) -просторни односи(реченице са одредбом израженом прилогом, зависним падежом и предлозима из – за, из –под, за		
Спорт(9)	текст Олимпијске игре -врсте спортова, дијалози о спорту -прост облик компаратива типа старший и		

	<p>младший</p> <ul style="list-style-type: none"> -присвојни придеви на –ов,-ев,-ский -промена бројева од 40-100 -исказивање времена по сату у разговорном и службеном стилу 	
Заштита животне средине(8)	<p>текст Хвала од свег срца</p> <ul style="list-style-type: none"> -загађивање животне средине и заштита исте -промена именица женског рода на –ия -промена бројева 200,300,400 -грађење глаголског вида(суфиксација,префиксација и суплетивизам) -рекламација глагола поблагодарить кого за что,пожертвовать 	
Наука и техника(8)	<p>текст К.Е.Циолковскиј</p> <ul style="list-style-type: none"> -именице средњег рода – мя -глаголски вид-акцентска разлика -бројеви 500 – 1000 -прилози за време мести и начин -поређење прилога -безличне реченице са глаголом хочется(мнечочется + инфинитив) 	
Културна прошлост и традиција (8)	<p>Живот и дело В.С.Караџића и М.В.Ломоносова</p> <ul style="list-style-type: none"> -именице које имају само множину -сложене реченице(независне и зависне) -означавање узраста(ко се када родио , ко колико година има 	
Струка (7)	<p>Стручни текстови</p> <ul style="list-style-type: none"> -коришћење стручног речника -опште теме везане за струку и практичан рад у струци 	

Професори:
Спасић Љиљана

Образовни профил: Шумарски техничар, Техничар пејзажне архитектуре

Назив предмета: Историја

Разред: Први

Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање-Теоријска настава-70

Статус предмета-Обавезни-опште образовни

Општи циљ предмета-Циљ наставе историје је да ученици овладају знањима и умењима о развоју људског друштва од најстаријих времена до савременог доба како би, у склопу осталих предмета, допринела свестраном развоју њихове личности и стваралаштва.

Исходи-Да ученик влада знањима о историјским појавама и процесима на садржајима о прошлости људског друштва у целини и прошлости народа и народности Југославије.

-Да ученик развије критичку историјску свест и историјско мишљење као основу научног тумачења развоја људског друштва .

-Да се ученик на историјским садржајима радно, морално, патриотски и естетски васпита.

-Да ученик зна и схвати основне карактеристике историјских периода и основне карактеристике њиховог развика.

-Да ученик схвати функцију и основне одлике државе.

-Да ученик познаје особености развика друштва и државе код јужнословенских народа и њихових суседа до средине 19-ог века.

-Да ученик схвати карактер и последице стране власти над југословенским народима и њиховим суседима и битне одлике националноослободилачких покрета наших народа.

-Да ученик уочи улогу културе у историјском развiku и њене зависности од општег развоја друштва.

-Да се ученик упозна са особеностима културног развика југословенских народа.

-Да се ученик упозна са особеностима друштвеног развика народа на ваневропским континентима и са њиховим доприносом општем развiku човечанства.

-Да ученик схвати значај друштвених покрета и борби за историјски развој човечанства.

-Да ученик продуби познавање основних историјских појмова.

-Да се ученик оспособи са самостално коришћење уджбеника, приручника и осталих наставних средстава.

-Да ученик негује лепо, складно и логично излагање, према нормама књижевног језика.

-Да се ученик оспособи за самостално коришћење података и извођење судова и закључака на основу прикладне изворне грађе и историјске литературе, енциклопедија, лексикона итд...

-Стицањем знања из историје ученик проширује општу културу, што доприноси свестраном образовању и васпитању.

Препоручена литература за реализацију предмета-

И.М.Бецић, Историја за други разред средњих стручних школа, Завод за уджбенике, Београд 2008.

Д.М.Кочић, Историја за први разред средњих стручних школа, Завод за уджбенике, Београд 2005.

Корелација са другим предметима: Српски језик, Ликовна култура, Математика, Хемија, Физика, Грађанско васпитање, Физичка култура, Стручни предмети.

Начин остваривања програма-

Монолошка метода као основна комбинује се са осталим методама, а посебно са методом демонстрације, методом коришћења текста.

Важно је коришћење изворних текстова и историјске карте.

Сваки ученик на крају школовања треба да на нивоу разумевања и репродукције савлада из предмета историје следећа

Знања:

Историјску и социолошку поделу.

Најбитније карактеристике друштвених поредака и основних фаза у њиховом развiku.

Основне карактеристике типова и облика држава у свим историјским периодима.
Најбитније чињенице о догађајима ,појавама и процесима.
Кључне хронолошке податке.
Најосновније историјске појмове.
Основне социолошке појмове.

Умења:

Ученик треба да самостално користи уџбеник,атлас и историјску читанку.
Да самостално користи текстове историјског садржаја.
Да самостално користи историјске илустрације.
Да самостално користи историјске карте,таблице и графиконе.
Да користи податке из енциклопедија и лексикона.

Праћење и вредновање:

У вредновању се узимају следећи елементи:

Познавање историјских чињеница као битних одредница историјског догађаја,појава или процеса у њиховој логичкој и историјској повезаности.

Повезивање хронологије битне са временско одређивање догађаја, појава или процеса у циљу схватања улоге историјског времена у друштвеном развиту.

Познавање елемената историјске географије неопходних са локализовање историјског догађаја, појаве или процеса са циљем схватања улоге историјског простора у историјском развиту.

Познавање историјских и социолошких појмова и категорија, њихову одговарајућу употребу и њихово повезивање у систем који омогућава развитак историјског мишљења код ученика.

Разумевање узрочно-последичних веза

1. **Образовни профил:** Шумарски техничар

2. **Назив предмета:** Музичка уметност

3. **Разред:** I

4. **Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:**

разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	35					35
II						
III						
IV						

5. **Статус предмета:** обавезан

6. **Циљеви и исходи модула:**

Циљ наставе предмета Музичка култура је да подстицањем, стварањем и даљим неговањем интересовања, навика и потреба за слушањем вредних музичких остварења развија код ученика љубав према музичкој уметности, допринесе естетском развоју и подизању нивоа музичке и опште културе. Упознавање ученика уз слушање музике, са највреднијим делима разних врста и облика, стварање и развијање навика код ученика да слушају музичка дела, способност за процењивање уметничких вредности, неговање хорског и оркестарског музицирања у школи.

7. **Препоручена литература:**

Оливер Ђурић: Водич кроз историју музике

Душан Катић: Историја музике

Томислав Братић, Миливоје Драгутиновић: Музичка култура за средње школе

8. **Корелација са другим предметима:** Српски језик, Ликовна уметност, Историја, Физичко васпитање, страни језици

9. **Начини остваривања програма:**

Праћење културних догађаја у свету.

Дијалогско- монолошка метода

Комбинована метода.

Образовни профил: Шумарски техничар

Назив предмета: Физичко васпитање

Разред: Први

Циљ и задаци

Циљ наставе физичког васпитања је:

- задовољавање основних биопсихо-социјалних потреба ученика у области физичке културе,
- усавршавање моторних способности и моторичке умешности,
- неговање здравствене културе ради очувања здравља и повећања отпорности организма на неповољне утицаје окружавајуће средине,
- формирање правилног схватања и односа према физичкој култури и стварање трајне навике за свакодневним физичким активностима као саставним делом културе живљења.

Задаци наставе физичког васпитања:

- развијање интересовања и задовољавања потреба ученика за активним ангажовањем на пољу физичке културе,
- проширивање и продубљивање спортско-моторног образовања,
- неговање хигијенских и других културних навика ради очувања и јачања здравља,
- упућивање ученика на повезивање физичке културе са свакодневним животом и радом,
- оспособљавање ученика за самостални рад и самоконтролу у одржавању физичких способности и упражњавању физичких активности,
- стварање услова у којима ученик доживљава радост слободног ангажовања у спортским и рекреативним активностима.

СТРУКТУРА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Садржаји програма усмерени су на:

1. развијање физичких способности,
2. спортско-техничко образовање,
3. повезивање физичког васпитања са животом и радом.

I. РАЗВИЈАЊЕ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ

Развијање физичких способности треба да се остварује на свим часовима физичког васпитања како би се створили услови за континуирани рад на:

- развијању основних елемената физичке кондиције карактеристичних за овај узраст и пол, као и других елемената моторне умешности, који служе као основе за повећање радне способности, учвршћивање здравља и даље напредовање у спортско техничком образовању,
- превентивно-компензацијском вежбању ради спречавања и отклањања телесних деформитета, лоших последица вишечасовног седења у школској клупи, производног рада и професионалне праксе.

Програмски задаци се одређују индивидуално, према полу, узрасту и физичком развоју сваког појединца, на основу оријентационих вредности које су саставни део Упутства за вредновање и оцењивање напретка ученика и јединствене батерије тестова и методологије за њихову проверу и праћење.

II. СПОРТСКО-ТЕХНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Спортско-техничко образовање се реализује у I разреду кроз заједнички програм (атлетика, вежбе на справама и тлу) и програм по избору ученика, а у II разреду кроз програм по избору ученика.

III. ПОВЕЗИВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА СА ЖИВОТОМ И РАДОМ

Садржаји овог подручја обухватају активности којима се физичко васпитање повезује са животом и радом (излети, кросеви, спортска такмичења, зимовања, логоровања), а реализују се делом на часовима физичког васпитања, један циклус а делом током школских радних дана.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА - I РАЗРЕД
(2 часа недељно, 66 часова годишње)

A. ЗАЈЕДНИЧКИ ПРОГРАМ

1. АТЛЕТИКА

У свим атлетским дисциплинама треба радити на развијању водећих моторичких особина за дату дисциплину.

1.1. Трчање

Усавршавање технике трчања на кратке и средње стазе:

- на 100 m - ученици и ученице,
- на 800 m - ученице и
- на 1000 m - ученици,
- штафета 4 x 100 m - ученици и ученице.

1.2. Скокови

- Скок удаљ рационалном техником.
- Скок увис једном од рационалних техника.

1.3. Бацање кугле

Бацање кугле "рационалном" техником:

- ученици 5 kg,
- ученице 4 kg.

Такмичења у атлетским дисциплинама.

2. ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ

2.1. Прескоци

За ученике:

- коњ у ширини висине 120 cm,
- згрчка,
- разношка.

За ученице:

- коњ у ширини висине 110 cm,
- згрчка,
- разношка.

2.2. Кругови

За ученике:

- из мирног виси вучењем вис узнето, спуст увис стражњи, издржај, вучењем вис узнето, спуст увис предњи саскок.

За ученице:

- дохватни кругови - наскоком згиб, њих у згибу, предњихом спуст увис стојећи.

2.3. Разбој

За ученике:

Паралелни разбој:

- из њиха у упору, предњихом саскок са 1/1 окретом према притки;
- на почетку разбоја, из њиха у упору у зањих склек, предњихом упор, зањих у упору, склек, предњихом упор итд.

За ученице:

Двовисински разбој:

- на н/п наскок у упор, премахом једне упор јашући,
- прехват у потхват и спојено одножењем према и саскок од 1/2 окрета (одношка) бок уз притку.

2.4. Вратило

За ученике:

Дохватно вратило:

- из виси предњег потрком, наупор јашући, прехват у подхват, котрљај напред у упору јашућем, уз помоћ, премах односно назад до упора, одривом од притке саскок назад увито.

2.5. Греда

За ученице:

Висока греда:

- наскок у упор чучећи одножно десном (левом), 1/2 окрета, упор чучећи, усправ, ходање у успону са докорацима,

- вага чеона.

2.6. Коњ са хваталкама

За ученике:

- премах одножно десном напред замах улево, замах удесно, замах улево и спојено премах левом напред, премах десном назад, замах удесно и сп. одножењем десне, саскок са 1/2 окрета улево, леворучке, до става на тлу леви бок уз коња.

2.7. Вежбе на тлу

За ученике и ученице:

- прамет напред, уз помоћ;

- два премета странце повезано, улево и удесно.

Б. ПРОГРАМ ПО ИЗБОРУ УЧЕНИКА

3. СПОРТСКЕ ИГРЕ (по избору ученика)

Понављање и учвршћивање раније обучаваних елемената. Даље проширивање и продубљивање техничко-тактичке припремљености ученика у складу са изборним програмом за дату игру.

Учествовање на одељењским, школским и међушколским такмичењима.

Минимални образовни захтеви (провера)

Атлетика: трчање на 100 m за ученике и ученице, трчање на 800 m за ученице и 1000 m за ученике, скок у даљ, скок увис, бацање кугле.

Вежбе на справама и тлу: ученици: наставни садржаји програма прескока, једне справе у упору, једне у вису и вежбе на тлу, ученице: наставни садржаји програма прескока, греде, двовисинског разбоја и вежбе на тлу.

Спортске игре: наставни садржаји одабране спортске игре (елементи и игра), такмичења на нивоу одељења и школе.

ПОСЕБНЕ АКТИВНОСТИ

І и ІІ РАЗРЕД

Из фонда радних дана школа у току школске године организује

а) два целодневна излета са пешачењем (укупно у оба правца):

І разред до 12 km,

ІІ разред до 14 km,

б) два кроса: јесењи и пролећни.

Стручни актив наставника физичког васпитања утврђује програм и садржај излета, као и дужину стазе за кросове, и то према узрасту ученика.

Школа организује и спроводи спортска такмичења, као јединствен део процеса наставе физичког васпитања:

- у ритмичко-спортској и спортској гимнастици (у зимском периоду);

- у атлетици (у пролећном периоду);

У три спортске игре (у току школске године).

Спортска такмичења се организују за све ученике, а спроводе се у оквиру радне суботе и у друго време које одреди школа.

Школа организује логоровање и зимовање ученика, како би стечена знања у физичком васпитању и другим наставним областима применили у пракси.

Програм и садржај активности ученика на логоровању и зимовању припрема актив наставника физичког васпитања, а усваја наставничко веће.

У програм логоровања обавезно треба уврстити:

- савладавање природних препрека: војно-техничких полигона (трчање са гађањем, бацањем и пливањем);

- оспособљавање ученика за спасавање дављеника и пружање помоћи вештачким дисањем;

- пружање прве помоћи и транспорт повређених и рањених;

- кретање уз помоћ географске карте и бусоле (на излетима у природи);

У програм зимовања уврштена је обука скијања.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Настава физичког васпитања се организује по циклусима. У сваком разреду су предвиђена 6 циклуса који трају приближно 10-12 узастопних часова.

САДРЖАЈ И БРОЈ ЦИКЛУСА ПО РАЗРЕДИМА

I РАЗРЕД

- атлетика - један,
- вежбе на справама и тлу - један,
- спорт по избору ученика - два,
- повезивање физичког васпитања са животом и радом - један,
- проверавање нивоа знања на крају школске године - један.

II РАЗРЕД

- спорт по избору ученика - четири,
- повезивање физичког васпитања са животом и радом - један,
- провера нивоа знања на крају школске године - један.

НАПОМЕНА:

При планирању и организацији наставе физичког васпитања треба поћи од следећих захтева:

Часови у току недеље треба да буду распоређени у једнаким интервалима, а не као блок часови.

Настава се не може истовремено одржавати за два одељења, у сали за вежбање или спортском терену ако су они својом површином и хигијенским условима предвиђени за рад једног одељења.

Настава физичког васпитања се реализује одвојено за ученике и ученице само у школама које имају по два паралелна објекта за физичко васпитање.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Садржаји програма физичког васпитања остварују се кроз три тематска подручја: развијање физичких способности, спортско-техничко образовање, повезивање физичког васпитања са животом и радом.

Развијање физичких способности.

Да би се створили услови за програмирање и реализацију рада према индивидуалним способностима ученика они се, у оквиру сваког одељења, деле према способностима на три хомогене групе. Наставник физичког васпитања одређује вежбе и дозира оптерећење за сваку од ових група.

На сваком часу физичког васпитања један део времена треба посветити:

- развијању основних елемената физичке кондиције: снаге (руку, ногу трбушних и леђних мишића), издржљивост равнотеже, спретности и прецизности и
- учвршћивању нормалног природног држања тела у мировању и кретању.

Ради богаћења и интензивирања рада на часу треба примењивати савремене облике рада: допунско вежбање, кружно-интервални рад, рад по систему станица и вежбање уз музику.

Спортско-техничко образовање

Спортско-техничко образовање реализује се у оквиру:

- заједничког програма (атлетике и вежби на справама и тлу) који је детаљно разрађен и треба да га усвоје сви ученици. У том смислу су предвиђени минимални захтеви које сваки ученик треба да савлада и

- програм по избору ученика који је дат у глобалу, што омогућава наставнику да га разрађује у зависности од предзнања и интересовања ученика.

Како би се и у овом тематском подручју рад усмерио ка индивидуалним способностима ученика, треба их делити на групе према способностима (моторним и кондиционим).

Повезивање физичког васпитања са животом и радом

Годишњи план, програм и распоред активности из овог подручја утврђује Наставничко веће на почетку школске године на предлог Стручног актива наставника физичког васпитања. У реализацији ових активности, поред наставника физичког васпитања, учествују и наставници сродних предмета.

Школска и међушколска такмичења школа организује по систему који не изискује веће материјалне трошкове и путовања а стимулише учешће свих ученика.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ДОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Праћење напредовања ученика у физичком васпитању се обавља сукцесивно у току читаве школске године, на основу методологије у оквиру које се примењује јединствена батерија тестова (за целу Републику) за утврђивање телесног развоја и физичких способности и проверу усвојених и предвиђених стандарда у области спортско-техничког достигнућа ученика.

За праћење телесног развоја и физичких способности служи батерија тестова која обухвата:

- за телесни развој (телесна висина и тежина);
- за брзину (трчање на 30 m);
- за експлозивну снагу (скок удаљ из места);
- за општу снагу (бацање медицинке);
- за координацију (бацање и хватање лопте у одређеној временској јединици);
- за рецептивну снагу руку (зглобови);
- за издржљивост (трчање 500, 800 m).

Провера се обавља на крају сваке наставне године. Постигнути резултати се вреднују на основу Критеријума за процену физичког развоја и физичких способности деце и омладине узраста 7 до 19 година (нормативи).

Резултати провере служе сваком појединцу да, упоређујући утврђено стање са ранијим, оцени напредак.

За праћење спортско-техничких достигнућа служе минимални образовни захтеви на основу којих се након провере моторног знања вреднује постигнути резултат.

Резултати провере служе наставницима физичког васпитања као основа за програмирање рада у наредном периоду посебно за индивидуални приступ и одређивање радних задатака за сваког појединца или групу ученика.

Резултати провере се уносе у Дневник рада наставника физичког васпитања који је саставни део службене документације наставника и школе.

Вредновање и оцењивање се врши на основу следећих елемената.

Физичке способности ученика;

- спортско-техничких достигнућа и
- односа ученика према физичкој култури.

При оцењивању физичких способности узима се у обзир ниво физичких способности сваког појединца, остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима.

Спортско-техничка достигнућа се оцењују утврђивањем обима и нивоа садржаја програма, прецизираних у другом тематском подручју ове области.

Оцењивање односа ученика у физичкој култури обавља се праћењем ученикове активности на властитом физичком усавршавању, учвршћењу здравља, нези тела, извршавању задатака у смислу неговања физичких способности, оствареном степену навика за сталним вежбањем, односу према друговима током вежбања, током спортских такмичења и излета, као и праћењем активности ученика у осталим областима рада.

Стручним упутством о начину и поступку оцењивања ученика из ове области прописани су и детаљно објашњени поступци и критеријуми за оцењивање.

1.Образовни профил: Шумарски техничар

2.Назив предмета: Математика

3.Разред: I

4.Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:

Разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	105					105
II						
III						
IV						

5.Статус предмета:обавезан

6.Циљеви:

-стицање математичких знања и умења неопходних за разумевање законитости у природи и друштву, за примену у свакодневном животу и пракси, као и за успешно настављање образовања
-развијање менталних способности ученика, позитивних особина личности и научног погледа на свет.

Задаци математике:

-стицање знања неопходних за разумевање квантитавних и просторних односа
-стицање опште математичке културе и схватање места и значаја математике у прогресу цивилизације
-оспособљавање ученика за успешно настављање образовања и изучавање других области у којима се математика примењује
-допринос формирању и развијању научног погледа на свет
-допринос радном и политехничком образовању у ченика
-развијање логичког мишљења и закључивања , апстрактног мишљења и математичке интуиције
-допринос изграђивању потитивних особина личности као штосу:упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад, критичност.
-даље оспособљавање ученика за коришћење стручне литературе и других извора знања

7. Службени гласник РС-Просветни преглед бр.6/91 из 1990/91 :

8.Препоручена литература: уџбеник математике за први разред средње школе и збирка задатака за први разред средње школе Р.Тошић и В.Богословов

9.Корелација са другим предметима: физика

10.Начини остваривања програма: за реализацију ових програма(м4-м14) готово у целини важи заједничко дидактичко-методичко упутство за досадашње програме математике за средње школе у Р Србији (Службени гласник СР Србија-Просветни гласник бр.1/87)

Овде се даје интегрални текст тог упутства уз одговарајуће корекције само у одељку Објашњења садржаја програма(посебне напомене о о бради програмских тема)сагласно извршеним изменама у структури ових програма (м4-м14) у односу на досадашње програме математике за средње школе.За све програме(м4-м14) даје се заједничко објашњење за реализацију , с тим што се евентуалне разлике које се односе на поједине програме односно садржаје, наводе у одговарајућем делу Објашњења(било у самом тексту или у фуснотама), како се већи део текста не би понављао за сваки програм тј. тему.Ово ће у известној мери зависити и од конкретне ситуације(природа струке, састав ученика и други услови).

11.годишњи фонд часова 105, недељни 3

1. Образовни профил: Шумарски техничар,

2. Назив предмета: Информатика и рачунарство

Програм објављен у Службеном гласнику Републике Србије – Просветни гласник бр. 12.
од 06.11.2006 године, страна 5 и 6.

3. Разред : Први

4. Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:

разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	-	70	-	-	-	70
II	-	-	-	-	-	-
III	-	-	-	-	-	-
IV	-	-	-	-	-	-

5. Статус предмета: Обавезни

6. Циљеви и исходи модула/теме

Наставна Тема-модул	Циљ	Исход (По завршетку теме ученик ће бити у стању да:)
Рачунарство и информатика	Ученици познају циљеве и задатке предмета, историју развоја рачунара и схватају и разумеју значај информатичког образовања и примене рачунара у савременом друштву	Дефинише циљеве и задатке предмета Дефинише информацију и податак Наведе примере примене рачунара у свакодневном животу Наведе кључне догађаје у историји развоја рачунара
Рачунарске системи	Ученици познају структуру рачунарског система, функцију и врсте делова рачунара односно хардвера као и врсте и намену рачунарских програма односно софтвера. Ученици знају да објасне како ради рачунар.	Објасни структуру рачунарског система Наброји делове рачунара и објасни њихову намену Разуме појам рачунарског програма Наброји врсте рачунарских програма и објасни како они настају. Разуме и објасни начин рада рачунара
Оперативни системи	Ученици познају начине комуникације човека и рачунара, као и карактеристике и елементе графичког окружења оперативног система Windows XP. Разумеју организацију података на диску и манипулишу са подацима из рачунара	Разуме појам графичко окружење и начин комуникације са рачунаром Разуме и користи основне команде у Windows XP – у Самостално покреће и затвара апликације. Манипулише са прозорима у Windows XP –у Разуме организацију података у рачунару Практично манипулише са подацима помоћу Windows Explorera
Обрада текста	Ученици знају да објасне основне појмове у вези обраде текста и подешавање радног окружења. Користе MS WORD 2003 програм. Познају и користе команде за унос, обраду, чување и штампање документа.	Разуме и објасни основне појмове у вези обраде текста. Самостално покрене програм MS WORD 2003. Подеси радно окружење и уноси текст у документ. Сними урађен документ на диск, да га пронађе и врши измене у документу. Обликује садржај документа (текст, табеле, слике) Прегледа документ пре штампе и одштапа га.
Рачунарске комуникације	Ученици познају начине комуникације између рачунара и знају чему служе рачунарске мреже. Самостално врше претраживање ИНТЕРНЕТА коришћењем различитих претраживача и снимају пронађене података на рачунар. Ученици користе програм за електронску пошту и познају основе рада у ЛАН мрежи.	Објасни појмове: LAN, MAN, WAN, клијент-сервер Објасни структуру Интернета и наведе примере примене Објасни појамове: www, ftp,http, isp Користи програме читаче Интернета Користи претраживаче Интернета Манипулише са електронским порукама
Мултимедијске апликације	Ученици разумеју појам мултимедије и самостално користе апликација за рад са мултимедијом односно програме за обраду и репродукцију звука и слике на рачунару. Ученици самостално користе ЦД/ДВД-е са едукативним садржајем	Разуме и објасни појам мултимедије Користи једноставне програме за обраду слике и звука Користи едукативне садржаје са ЦД/ ДВД -а

7. Препоручена литература за реализацију предмета :

Никола Клем **Рачунарство и информатика за Први разред средње школе**, одобрена од стране МПС РС решењем бр: 650-02-000-54/2003-03 од 15.09.2003 године, Завод за уџбенике, Београд, девето издање 2008. година.

8. Корелација са другим предметима /модулима

Математика, Српски и Енглески језик

9. Начин остваривања програма:

Настава се реализује у кабинету за рачунарство и информатику ПШШ "Јосиф Панчић". Одељења се деле на две групе и свака група има недељно по два везана часа. Сваки ученик има "свој" рачунар. Обзиром на физички распоред рачунара (по два на једном столу) по потреби је могућ "рад у пару". Програм се реализује у потпуности и по редоследу модула и по садржају наведеном у Правилнику. (35 недеља по два везана часа – укупно 70 часа годишње по групи)

У уводном делу двочаса наставник истиче циљ и задатке одговарајуће наставне јединице и затим реализује теоријски део неопходан за рад ученика на рачунарима. Уводни део, у зависности од садржаја наставне јединице може да траје најдуже 30 минута.

За време рада наставник води рачуна о стеченом знању сваког ученика посебно. Ученицима који брже савладају постављени циљ и задатке предвиђене за двочас, наставник даје сложеније примере везане за обрађивану наставну јединицу.

При реализацији модула "Рачунарство и информатика" наставник ће упознати ученике са циљевима и задацима овог предмета. У кратким цртама размотриће се историјат развоја и значај примене рачунара у савременом друштву и информатичког образовања као неопходног услова за даље школовање, будући рад и свакодневни живот.

При реализацији модула "Рачунарски системи" објаснити у кратким цртама структуру рачунарског система, а затим основне појмове о хардверским уређајима и софтверу.

У оквиру хардвера објаснити процесор и радну меморију као основне елементе сваког рачунара, као и принципе конфигурисања рачунарског система. Објаснити значај и улогу периферијских уређаја и интерфејса. При излагању посебну пажњу треба посветити архитектури ПЦ рачунара, улози и задацима појединих елемената система, без уласка у детаље, при чему ће наставник поједине елементе рачунарског система показати ученицима, било отварањем уређаја или показивањем појединачних елемената које поседује ван уређаја.

У оквиру софтвера упознати ученике са улогом програма у раду рачунарског система и поделом програмских производа. У кратким цртама приказати функције и развој оперативних система, затим оперативне системе који су данас у употреби, као и њихове карактеристике. Објаснити значај развојног софтвера. За најчешће коришћене апликативне програме (текст процесоре, радне табеле, графичке пакете, системе за управљање базама...) приказати у кратким цртама основну намену. Од услужних програма приказати неколико најчешће коришћених (компресију података, заштиту од вируса, нарезивање дискова...). Посебну пажњу посветити потреби коришћења лиценцираних програма, заштити програма и података, вирусима и заштити од њих.

У делу под називом "Како ради рачунар?" ученицима објаснити логичке компоненте И, ИЛИ и НЕ и интегрисана кола. Објаснити начин на који рачунар прима информацију од корисника, обрађује је и бележи резултат. Објасните ученицима појам бита, бајта и регистра.

При реализацији тематске целине "Оперативни системи" указати на начине комуникације корисника и рачунара. Приликом реализације ове тематске целине посебну пажњу посветити карактеристикама и елементима графичког окружења које се презентује – конкретно WINDOWS XP оперативном систему. Посебну пажњу треба посветити поступцима рада у графичком окружењу, а нарочито коришћењу миша, раду са прозорима, покретању више апликација истовремено и размени података. У циљу увежбавања ученика у раду са мишем и тастатуром треба омогућити покретање и коришћење игрица као и стандардних програма: Calculator, Paint и других.

У оквиру ове тематске целине треба објаснити и организацију података на диску, као и начин рада на ЦД медијумима (читање и нарезивање диска, разлика између CDR и CDRW дискова) и дискетама (форматирање, копирање садржаја, брисање, преименовање)

При реализацији модула "Обрада текста" обратиће се посебна пажња на основне појмове у обради текста, као и значају уочавања структуре текста. Биће објашњен значај подешавања радног окружења и припреме пре уношења текста. Практична реализација програма биће илустрована програмом MS WORD 2003. При дефинисању сваке појединачне команде, обавезно дати и њен превод на енглески језик. Водити рачуна да ученици треба да схвате принципе рада у графичком окружењу, и да је довољно да знају да нека команда постоји и како и где могу да је пронађу.

При реализацији модула "Рачунарске комуникације" ученицима објаснити начине комуникације између рачунара који се данас користе, као и чему служе рачунарске мреже. Посебну пажњу посветити претраживању на Интернету коришћењем различитих претраживача, као и снимању пронађених појмова или програма на неки од медијума за њихово складиштење. Ученике оспособити за основно коришћење електронске поште и рад у мрежном окружењу.

При реализацији тематске целине "Мултимедијске апликације" ученике упознати са појмом мултимедија. Оспособити ученике да користе неке најчешће употребљаване апликације за рад са мултимедијом (Media Player, Real Player, Micro DVD) Дати им основне информације о преносу, обради и репродукцији слике и звука на рачунару. Демонстрирати и практично реализовати употребу едукативних ЦД-а и ДВД-а (електронске књиге, енциклопедије, атласи...)

1.Образовни профил: шумарски техничар

2.Назив предмета: Географија

3.Разред: I

4.Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:

разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	70					70
II						
III						
IV						

5.Статус предмета:обавезан

6.Циљеви: **Циљ** наставе предмета географија је да ученици усвоје елементарна знања која су неопходна за успешно праћење стручних предмета, даље образовање и формирање научног погледа на свет.

Задаци:

- подстицање и развијање трајног интересовања за новим сазнањима из области метеоролошких појава у природи и атмосфери;
- јачање свести о потреби заштите природе, атмосфере и човекове средине опште;
- стицање и усвајање стручних знања за потребе шумско-узгојних радова и радова на озелењавању насеља;
- упознавање основних метеоролошких елемената и појава;
- оспособљавање ученика да рукују појединим инструментима и справама за мерење метеоролошких елемената и појава;
- стицање општих знања о клими, климатологији и климатолошким подацима;

7. Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91).

8.Препоручена литература:географија за терћи разред гимназија и први разред средњих стручних школа

9.Корелација са другим предметима: метеорологија са климатологијом

10.Начини остваривања програма: Садржај програма предмета географија треба да омогући да лакше савладају и схвате друге шумарске дисциплине - гајење шума, производњу садног материјала, подизање шумских култура и плантажа, као и дисциплине везане за озелењавање насеља и уређење предела - цвећарство, расадничарство, подизање и негу зелених површина и др.

Географија се непосредно ослања на садржаје физике са којом је у тесној вези. Садржаји програма подељени су у две наставне целине:

- метеорологију у којој ученици упознају метеоролошке елементе и појаве и инструменте за њихово мерење, и
- климатологију у којој упознају опште појмове о клими и типове климе.

Посебну пажњу треба посветити микроклими шумских станишта и утицају вегетације на околину.

На крају дају основне карактеристике најважнијих климатолошких елемената у нашој земљи и њена подела на климатске области.

Услови за успешну реализацију наставног плана и програма су:

- правилно планирање и редовно припремање наставника за извођење наставе,
- целисходно коришћење фонда часова и добро организован наставни процес,

- комбинована примена наставних метода и разноврсност облика рада са ученицима уз правилну употребу одговарајућих наставних средстава и учила.

Од укупног фонда часова обраде градива и вежби 30 одсто је издвојено за утврђивање градива након реализације наставних тема.

У оквиру наставних тема предвиђен је број часова за реализацију теме, док се наставнику оставља могућност да сам изврши расподелу часова на наставне јединице. Због малог фонда часова за реализацију обраде новог градива, већи део утврђивања градива реализоваће се у фонду часова вежби. Распоред часова вежби са садржајем вежби прати сваку наставну тему.

С обзиром на међусобну повезаност појединих тема, то и садржаје програма треба реализовати по датом распореду.

Правилно коришћење наставних метода има велики значај за реализацију програма. Углавном на часовима обраде новог градива треба примењивати монолошку и дијалошку а делом и методу показивања - демонстрације (шеме, слике, цртежи, графикони, инструменти и сл).

За часове вежбања предвиђа се подела одељења на групе од 10 до 15 ученика.

Зависно од конкретног образовно васпитног циља и задатака настава се може реализовати у учионици, кабинету као и на терену у околини школе. Потребно је успоставити контакте са хидрометеоролошком станицом на том подручју, чији рад ученици треба да упознају, као и инструменте које поседује.

Наставник треба да обучи ученике да прате одређене метеоролошке елементе и појаве у атмосфери.

Праћење и вредновање успеха ученика остварује се у складу са Општим педагошко-дидактичким упутством за остваривање садржаја програма у средњим школама (објављено у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91) и Упутством о начину праћења рада и оцењивања ученика (објављено у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91).

Опште педагошко-дидактичко упутство за остваривање садржаја програма у средњим школама садржи и основне педагошке захтеве и принципе на којима се заснива реализација образовно-васпитног процеса.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: Шумарски техничар**НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА****РАЗРЕД И ОДЕЉЕЊЕ: I РАЗРЕД****БРОЈ ЧАСОВА: 2 часа недељно, 74 часа****СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК БРОЈ 6/90****ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:**

Циљ наставе физике је да ученицима омогући упознавање основних физичких закона и метода физичког истраживања, стицање основа за разноврсну примену физике у раду у животу и друштву.

Задаци наставе предмета техничка физика су:

- Упознавање основних закона физике
- Познавање метода физичког истраживања
- Развијање код ученика логичких закључивања и критично - аналитичког духа
- Оспособљавање ученика за квалитативно и квантитативно решавање физичких задатака
- Развијање радних навика и учења и њихове заинтересованости за физику
- Даље упознавање улоге човека у мерењу природе и развијање правилног односа ученика према заштити човекове средине
- Стицање основа физичке културе
- Навикавање ученика да штеде енергију

Р.б. наст. теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова за		Корелација
			Обраду	Остале типове часова	
I.	Физика и њене методе	5	4		
II.	Простор, време, кретање	11	6	4	1
III.	Сила и енергија	15	9	5	1
IV.	Појам о релативистичкој механици	4	2	2	
V.	Силе и безвртложно физичко поље	9	5	4	
VI.	Закони одржања	13	7	4	2
VII.	Физика великог броја молекула	17	7	10	
УКУПНО		74	40	29	4

НАСТАВНА ТЕМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ
Физика и њене методе	Дефинисати међународни систем јединица и изведене јединице
Простор, време, кретање	Веза физике са математиком, дефинисати положај тачке или тела у односу на координатни систем референције у било ком тренутку времена
Сила и енергија	Јасно дефинисати Њутнове законе динамике уз експерименталне провере и демонстрације. Рачунски задаци за механички рад и енергију
Појам о релативистичкој механици	Кроз рачунске задатке дочарати специјалну теорију релативности
Силе и безвртложно физичко поље	Демонстрација помоћу електростатичке машине, електростатичког поља и рачунски задаци за Њутнов и Кулунов закон као и за друге физичке величине које описују безвртложно физичко поље
Закони одржања	Експериментална провера закона одржања импулса и енергије и рачунски задаци
Физика великог броја молекула	Експериментална провера Хуковог закона и одређивање коефицијента површинског напона методом капљице као и рачунски задаци

ЛИТЕРАТУРА : физика за први разред гимназије Емило Даниловић, физика за средње стручне школе Гојко Димић, приручник из физике са збирком задатака за први разред гимназије Ивановић, Распоповић, збирка задатака из физике Милан Распоповић, збирка задатака Кулишић, Етеровић, приручник из физике за први разред гимназије Емило Даниловић

1.Образовни профил: Шумарски техничар

2.Назив предмета: Хемија

3.Разред: први

4.Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:

Разред	Настава				Пракса	Укупно
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	2					2
II						
III						
IV						

Годишњи фонд часова је 70, а недељни 2. часа

5. Статус предмета: обавезан

6. Циљ наставе хемије : - продубљивање, проширивање и повезивање знања о хемијским појавама и законитостима, што доприноси формирању научног погледа на свет ученика и њиховом радном васпитању ;

- оспособљавање ученика да стечена знања примењују у пракси и свакодневном животу ;

7. Задаци : - проширивање и продубљивање знања ученика на основу одабраних научних садржаја о структури супстанци и зависности својства супстанци од структуре

- повезивање раније стечених знања из хемије и упознавање ученика са хемијским основама индустријске производње најважнијих материјала и њиховом применом ;

- развијање способности за техничке и научне активности као предуслова за постизање трајног, систематичног и широко применљивог знања, на основу којег се стиче способност да се појаве могу самостално и критички разматрати ;

- повезивање теоријских садржаја са практичним радом који се одвија у склопу производних процеса у материјалној производњи ;

- развијање навика ученика које ће доприносити унапређивању и заштити природе, животни и радне средине ;

- развијање стваралачке маште и аналитичког мишљења, потенцирање позитивног карактера и вољних особина и формирање правилног односа према раду.

8. Садржаји програма :

Наставне теме	Наставни садржаји	Препоручено упутство за остваривање програма	Број часова по теми
Основни хемијски појмови и законитости	Супстанца. Смеше. Једињења. Елементи. Хемијски симболи, формуле и једначине. Релативна атомска и молекулска маса. Мол. Моларна маса. Моларна запремина. Основи хемијских рачунања.	Садржаји треба да послуже као основа за даље изучавање неорганске, органске и биохемије. Избор тема је извршен тако да програм представља логичну целину и обезбеђује поступно и системско усвајање неопходних знања. Ученици упознају савремену хемијску технологију, оспособљавају се за практичну примену знања и заштиту животне средине. На овом нивоу образовања ученика, дају се тумачења на бази таласно – механичког нивоа атома. Тип везе се одређује полазећи од вредности за електронегативност. Тумачења везана за киселине и базе дају се протолитичком теоријом. При обради хемијских реакција истиче се да је њихово познавање услов за усвајање основа хемијске технологије, указује се на њихов значај за хемијску производњу и промет материја у живим организмима. Периодни систем елемената, изградња електронског омотача, закон периодичности се користе за приказивање зависности квалитативних особина од квантитативних карактеристика. Настава треба да буде реализована уз примену огледа које изводи наставник кроз групни рад ученика. Настава мора бити експериментална. Примена рачунских задатака је најефективнија када су задаци везани за оглед, али је изради задатака потребно посветити и теоријске часове.	12
Структура супстанци	Структура атома. Енергетски нивои, поднивои и атомске орбитале. Принцип минимума енергије. Периодичност промене структуре и својстава елемената у перодном систему. Ковалентна веза. Поларност молекула и водонична веза. Јонска веза. Молекулски, атомски и јонски кристали.		18
Хемијске реакције	Кретање честица као услов за хемијски процес. Типови хемијских реакција. Енергетске промене при хемијским реакцијама. Брзина хемијске реакције. Утицај природе реактанта, концентрације, температуре и катализатора на брзину реакције. Хемијска равнотежа.		15
Раствори и електрична својства водених раствора	Раствори. Растворљивост. Састав раствора. Раствори електролита. Електролитичка дисоцијација. Степен дисоцијације. Јаки и слаби електролити. Киселине и базе. Јонски производ воде и рН. Кисело – базне реакције. Оксидо – редукциони процеси, електрохемијски низ елемената. Хемијски извори струје. Корозија. Електролиза. Практични значај електролизе.		25

6.Препоручена литература:- Општа хемија, Неорганска хемија, Збирка задатака за општу и неорганску хемију.

7.Корелација са другим предметима: Биологија, Физика, Заштита биља, Математика

8. Наставне методе: монолошко - дијалогска, метода демонстрације, метода експеримента, текст метода.

Комплетан садржај преузет из СЛУЖБЕНОГ ГЛАСНИКА- ПРОСВЕТНОГ ГЛАСНИКА број 6 од август 1990. године.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ШУМАРСКИ ТЕХНИЧАР

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Биологија

РАЗРЕД И ОДЕЉЕЊЕ: I разред

БРОЈ ЧАСОВА: 2 часа недељно, 70 часа годишње

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК БРОЈ 6 од 17.08.1990.године

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе биологије је:

- Да ученицима пружи општа знања која се стичу усвајањем образовно-васпитних садржаја уз коришћење метода својствених научног приступу чиме се развијају објективност, тежња за откривањем и провером, критичко мишљење, способност иновирања и креативност. Изучавањем биологије ученици формирају правилне ставове према природној средини, њеној заштити и унапређивању. Упоредо са развојем мишљења, формирањем правилних представа о природи, познавањем закона живе природе, развојем научног погледа на свет, ученици развијају љубав према природи, естетске склоности и емоционално-вољну сферу.

Задачи наставе биологије јесу:

- Проширивање и продубљивање знања ученика стечених у основној школи;
- Оспособљавање ученика за стицање нових знања и самообразовање;
- Усвајање појмова и разумевање законитости у живом свету;
- Упознавање са грађом и функционисањем ћелије;
- Разумевање животних феномена;
- Упознавање са физиологијом рада;
- Схватање принципа науке о наслеђивању;
- Развијање потребе за културним и хигијенским животом;
- Разумевање потребе за правилном популационом политиком;
- Развијање правилног, културног и свесног односа према природи;
- Изграђивање етичких и естетичких ставова у односу на природу;
- Стицање сазнања о дужностима и обавезама очувања природних богатстава и радом створених вредности животне и културне средине као општедруштвеној имовини;
- Проширивање основних знања о физичко-хемијским, географским и биолошким особеностима животне средине, о неопходним хигијенско-техничким мерама и друштвено-економским и правним проблемима у области заштите и унапређивања животне средине;
- Стицање знања о рационалном и разумном коришћењу природних добара, о променама које људском делатношћу наступају у природи и значају науке изнања за спречавање таквих промена;
- Развијање еколошке свести и еколошке културе;
- Схватање значаја изучавања структуре биолошких система и њихове примене у техници;
- Формирање радних навика и одговорног односа према раду.

НАСТАВНА ОБЛАСТ	СВЕГА ЧАСОВА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТА	4	Проширивање знања о животу и утицај вируса и бактерија на остала жива бића.
БИОЛОГИЈА ЋЕЛИЈЕ	20	Разговором и дискусијом са ученицима усвојити грађу и функцију ћелије, грађу прокариота и еукариотске ћелије као и грађу и функцију нуклеинских киселина и беланчевина.
ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НАУКЕ О НАСЛЕЂИВАЊУ	15	Треба да разумеју суштину живота, ток генетске информације, развој особина под утицајем гена и факторе спољашње средине и варијабилност особина.
ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ПОЈМОВИ ЕКОЛОГИЈЕ)	31	Употребом досадашњег знања ученици треба да развију научни поглед на свет, љубав према природи, правилан развој потребе за културним и хигијенским животом. Развојем еколошке свести треба да спрече даље негативно деловање у природи.
УКУПНО:	70	

Литература: Драгослав Маринковић, Вељко Терзија, Катица Пауновић, биологија за први и други разред средње школе; Иво Сасвић и Вељко Терзија, екологија и заштита животне средине за први разред средње стручне школе.

Корелација : Физика, Хемија, Шумска ботаника

Образовни профил: Шумарски техницар

Назив предмета:Грађанско васпитање

Разред: I

Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:Теоријска настава 35

Статус предмета:обавезно изборни

Теме:

1. Увод	16. Групни рад
2. Лични идентитет	17. Групно одлучивање
3. Откривање и уважавање разлика	18. Радити заједно
4. Групна припадност	19. Динамика и исходи сукоба
5. Стереотипи и предрасуде	20. Стилисти поставања у конфликтима
6. Толеранција и дискриминација	21. Сагледавање сукоба из различитих углова
7. Самопоуздано реаговање	22. Налажење решења
8. Гласине	23. Постизање договора
9. Неслушање	24. Извини
10. Активно слушање	25. Посредовање
11. Неоптужујуће поруке	26. Насиље у нашој околини
12. Изражавање мишљења	27. Вршњацко насиље
13. Лествица партиципације	28. Насиље у школи
14. Водјење дебате и дијалога	29. Постизање мира
15. Сарадња	

Циљеви:

1. Да се ученици обавесте о циљевима и задацима програма и начином рада, и да се међусобно упознају
2. Да се ученици боље међусобно упознају и да подстакне њихово осећање самопостовања и личног идентитета
3. Да ученици открију и прихвате постојеће сличности и разлике међу собом и људима уопште и да сагледају сложеност и преклапања властитих групних идентитета
4. Да ученици постану свесни чињенице да су људи социјална бића која се удружују једна с другима у најразноврсније групе
5. Да ученици разјасне значење појмова и појава стереотипа, предрасуда и дискриминације
6. Да се ученицима приближе појмови дискриминације и толеранције
7. Да ученицима помогне да освесте уобичајене начине реаговања у конфликтној ситуацији, да упознају и увежбају да примењују најделотворнији, а најмање коришћен самопоуздан начин реаговања
8. Указивање на спонтан процес искривљавања садржаја поруке приликом њеног преношења, нарочито ако има много посредних преносилаца информација, како се тај процес може контролисати и сама комуникација унапредити са позиције онога ко саопштава поруку као и са позиције онога ко прима поруку
9. Да се ученицима укаже на неслушање као један од важних узрока неспоразума у комуникацији
10. Да се ученици упознају са начинима на које се може побољшати комуникација
11. Да уведе модел неоптужујућих порука као један од битних образаца ненасилне комуникације и да укаже на то колико неоптужујуће поруке олакшавају и отварају комуникацију
12. Да ученици стекну знање о праву на слободно изражавање мишљења
13. Да се ученици упознају са различитим облицима учешћа деце у активностима и разумеју значај сопственог учешћа за развој
14. Да кроз игру улога у којима се сукобљавају ставови и мишљења ученици сагледају разлику тока и исхода два стила јавних расправа-дијалога и дебате
15. Да се ученици уведу у проблематику сарадње и заједништва насупрот индивидуалној и такмичарској оријентацији, сагледају разлоге за сарадњу и предности које она носи и размотре претпоставке за остваривање сарадње
16. Да ученици сагледају одлике и предности групног(тимског)рада
17. Да покаже да постоје различити типови доношења одлука у групи и да подстакне ученике да испитају њихове предности и ограничења
18. Да се ученици опоробају у сарадничком/тимском понашању и преузимању одговорности
19. Да се ученици преко личног искуства упознају са динамиком конфликта
20. Да ученици стекну бољи увид у факторе који утичу на понашање у конфликтним ситуацијама

21. Анализа интерперсоналног конфликта из различитих углова да би се откриле потребе и страхови страна у сукобу. Ослањање на потребе и страхове, а не на захтеве сукобљених страна представља један од главних момената конструктивног решавања сукоба јер отвара могућност изналагања обострано прихватљивог решења
22. Пролажење кроз процес настајања и могућности решавања конфликта користећи при томе знања и искуства из претходних радионица
23. Да се кроз одигравање ситуације која садржи сукобљавање интереса ученици сагледају кључне узроке јављања сукоба и његово настајање из фазе у фазу. Након тога нуде им се они облици понашања који могу да спрече сукоб и потпомогну налажење општеприхватљивог решења
24. Да ученици схвате да се кроз пружање и примање извињења могу избећи сукоби и прекиди у комуникацији. Да помогне ученицима да се лакше извине, тако сто ће схватити да извињење није знак слабости већ израз добре воље и спремности да се прихвати одговорност за сопствено понашање, као и да спремније прихвате тудје извињење, видећи колико је напора и добре воље у њега уложено
25. Да се ученици упознају са основним идејама, сврхом и поступком посредовање у сукобима и неспоразумима и испробају стечена знања у једној ситуацији симулиране свадје међу друговима
26. Да ученици постану осетливији на различите врсте насиља, посебно прикривених/мање видљивих/врста насиља, стекну свест о присутности насиља у свим сегментима друштва и размотре ко су све насилници
27. Да помогне деци да схвате колико је снажан утицај који окружење врши на њихово понашање, али и колико је велика њихова лична моћ и одговорност у односу на те утицаје
28. Да се ученици подстакну на борбу против насиља у школи и пружање помоћи жртви насиља
29. Да се ученици доведу до разумевања да насиље није уродјено у људској природи и да спречавање насиља и постизање мира зависи од сваког од нас

Исходи:

1. Да се ученици упознају са садржајем и циљевима предмета, са начином рада, да се међусобно представе и саопште шта очекују од предмета
2. Да ученици препознају и цене своје и тудје позитивне особине, да се код ученика развије самосвест и лични идентитет, да се ученици међусобно боље упознају
3. Откривање међусобних сличности и разлика, испитивање природе и порекла разлика међу људима, откривање припадности различитим групама
4. Да ученици схвате да свако од нас истовремено припада великом броју различитих група, као што су породична, вршњачка...; Да ученици кроз разговор о групама којима припадају разумеју како различите групе утичу на њихово понашање и њихову слику о себи
5. Да кроз вежбу препознају групације које су на разне начине издвојене; Да схвате процес генерализације; Да препознају предрасуде и њихов значај; Да кроз лични доживљај издвојености препознају и боље разумеју друге који су издвојени
6. Да ученицима буду јасни појмови дискриминација и (не)толеранција; Да се сагледа природа и порекло дискриминације; Да се сагледају последице нетолеранције на различитости
7. Да се ученици схвате да је могуће реаговати на различите начине у истој ситуацији; Издвајање три основна типа реаговања: нападачког, повлачећег и самопоузданог; Сагледавање одлика сва три начина реаговања; Сагледавање како се три типа реаговања одражавају на комуникацију и шта она значе на димензији брига о себи-брига о другима
8. Ланчано преношење приче од ученика до ученика; Праћење и анализа процеса трансформисања приче; Трагање за начинима помоћу којих се може побољшати комуникација; Да се сагледа одговорност онога ко прича и онога ко слуша
9. Суочавање са искуством неслушања; Указивање на ефекте које неслушање изазива у комуникацији; Сагледавање разлога за неслушање
10. Упознавање ученика са различитим техникама активног слушања; Испробавање активног слушања у краћим симулацијама
11. Уочавање последица оптужујућих и неоптужујућих порука кроз играње улога; Уочавање могућности које неоптужујуће поруке отварају у комуникацији са другима; Шематско приказивање модела неоптужујућих порука; Примена модела неоптужујућих порука на ситуације из свакодневног живота
12. Стицање знања о томе да деца и млади имају право да изразе своје мишљење и да се њихово мишљење узме у обзир у свим стварима које их се тичу; Подстицање спремности да се искаже и брани сопствено мишљење; Увидјање да борба за сопствено мишљење мора подразумевати прихватање права других на сопствено мишљење; Увидјање да борба за сопствено мишљење мора бити заснована на аргументима; Развијање спремности и вештине да се проналазе и користе аргументи којима се сопствено мишљење образлаже, као и да се чују аргументи других
13. Упознавање ученика са појмом партиципација деце у активностима и са различитим облицима дечјег учешћа; Оспособљавање ученика да препознају степен и облик дечјег учешћа у различитим активностима њиховог свакодневног живота у породици, школи, друштву; Разумевање значаја дечјег

учешћа у акцијама и активностима; Разумевање зависности степена партиципације од циља активности, узраста и ситуације у којој долази до децје активности

14. Препознавање токова и важних аспеката полемике, дијалога и дебате; Освешћивање могућих исхода неке расправе и фактора од којих то зависи; Практиковање комуникациских техника и вештина које су учили на претходним радионицама

15. Освестити личне и друштвене разлоге за сарадњу; Испитати предности сарадње; Анализирати претпоставке и сметње за остваривање сарадње

16. Анализирати искуство групног рада; Освестити различите улоге у групном раду; Упознати се са одликама успешног групног рада

17. Упознавање ученика са различитим начинима доношења одлука у групи; Утврђивање предности и ограничења различитих типова групног одлучивања; Упоредјивање различитих начина доношења одлука у тиму с обзиром на њихову демократичност

18. Оспособљавање ученика да тимски учествују у осмишљавању и планирању реализације различитих активности; Разумевање неопходности постојања различитих улога у тиму за квалитетно тимско функционисање; Уочавање повезаности измедју тимских улога, понашања у тиму и реализације конкретних активности; Подстицање толерантности и преузимања одговорности

19. Пролажење кроз искуство конфликта; Уочавање и анализирање типичних исхода конфликта; Сагледавање ефеката претпоставки и очекивања на ток комуникације

20. Кроз анализу задате ситуације уочавање димензија које одредјују понашање у ситуацији сукоба; Указивање на различите стилове поступања у ситуацији сукоба

21. Указивање на значај сагледавања потреба и страхова страна у конфликту за изналажење обострано прихватљивог решења; Уважавање препознавања и издвајања потреба и страховања

22. Анализа типичних конфликтних ситуација и одговарање на питања кроз структуриран упитник

23. Освешћивање тока конфликта, од његовог настанка, препознавање сопствене позиције; Учење образаца понашања који, кад се примене, помажу да се на ненасиљан начин продје кроз процес трагања за обострано прихватљивим решењем

24. Препознавање различитих начина извињавања и повезаности измедју телесне експресије и вербалног исказа; Освешћивање процеса који се јављају приликом извињавања и прихватања извињења; Размена искустава и ставова о извињавању и да се уочи сложеност процеса извињавања

25. Убедјивање другог кроз игру; Осмишљавање ситуације сукоба из школског живота; Посредовање у сукобу и учење основних карактеристика и фаза у посредовању; Коришћење претходно стечених знања

26. Уочавање и препознавање различитих врста насиља (физичко, емоционално, сексуално и занемаривање), у различитим сегментима друштва; Указивање на стереотипе који постоје у свести већине о томе ко су насилници

27. Осветљавање различитих социјалних утицаја на појединца; Разумевање групног притиска вршњака; развијање личне одговорности и критичког вредновања понашања других; Вежбање различитих вештина које би могле да им помогну да се понашају у складу са својим а не с групним жељама, као и да, у потенцијално ризикантним ситуацијама, кажу 'не' групи или предложе неко 'безбедније' решење; Да ученици искусе како се осећа онај који одбацује и онај који је одбачен; Откривање активних и конструктивних приступа који би могли да примене одбачени, одбацивачи и неутрални посматрачи; Да ученици отворено разговарају о односима, другарству...

28. Анализирати типичне врсте насиља у школи; Довести ученике до сазнања о томе да они могу бити жртве насиља, могу бити насилници или борци против насиља; Анализирати могуће узроке насиља у школи

29. Упознавање са мишљењем научника о узроцима насиља; Разумевање 'позитивног' одредјења мира; Подстицање на активну улогу у напорима за ненасиље, постизање и очување мира.

Препоручена литература за реализацију предмета:

- Водич за наставнике 'ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ' за први разред средње школе
- Интернет

Корелација са другим предметима:

- Час разредног старешине
- Предузетништво

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

1. **Образовни профил:** Шумарски техничар

2. **Назив предмета:** метеорологија са климатологијом

3. **Разред:** I

4. **Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:**

разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I						
II	35	35	8	12	8	82
III						
IV						

5. **Статус предмета:** ОБАВЕЗНИ

6. Циљеви: Циљ наставе предмета метеорологија са климатологијом је да ученици усвоје елементарна знања која су неопходна за успешно праћење стручних предмета, даље образовање и формирање научног погледа на свет.

Задаци:

- подстицање и развијање трајног интересовања за новим сазнањима из области метеоролошких појава у природи и атмосфери;
- јачање свести о потреби заштите природе, атмосфере и човекове средине опште;
- стицање и усвајање стручних знања за потребе шумско-узгојних радова и радова на озелењавању насеља;
- упознавање основних метеоролошких елемената и појава;
- оспособљавање ученика да рукују појединим инструментима и справама за мерење метеоролошких елемената и појава;
- стицање општих знања о клими, климатологији и климатолошким подацима;

7 Просветни Преглед 50/92 од 3 фебруар 1993

8. Препоручена литература: Уџбеник, метеорологија са климатологијом за први разред шумарски техничар

9. Корелација са другим предметима: гајење шума,

10. Начини остваривања програма: Садржај програма предмета метеорологија са климатологијом треба да омогући да лакше савладају и схвате друге шумарске дисциплине - гајење шума, производњу садног материјала, подизање шумских култура и плантажа, као и дисциплине везане за озелењавање насеља и уређење предела - цвећарство, расадничарство, подизање и негу зелених површина и др.

Метеорологија са климатологијом се непосредно ослања на садржаје физике са којом је у тесној вези Садржаји програма подељени су у две наставне целине:

- метеорологију у којој ученици упознају метеоролошке елементе и појаве и инструменте за њихово мерење, и
- климатологију у којој упознају опште појмове о клими и типове климе.

Посебну пажњу треба посветити микроклими шумских станишта и утицају вегетације на околинду.

На крају дају основне карактеристике најважнијих климатолошких елемената у нашој земљи и њена подела на климатске области.

Услови за успешну реализацију наставног плана и програма су:

- правилно планирање и редовно припремање наставника за извођење наставе,
- целисходно коришћење фонда часова и добро организован наставни процес,
- комбинована примена наставних метода и разноврсност облика рада са ученицима уз правилну употребу одговарајућих наставних средстава и учила.

Од укупног фонда часова обраде градива и вежби 30 одсто је издвојено за утврђивање градива након реализације наставних тема.

У оквиру наставних тема предвиђен је број часова за реализацију теме, док се наставнику оставља могућност да сам изврши расподелу часова на наставне јединице. Због малог фонда часова за реализацију обраде новог градива, већи део утврђивања градива реализоваће се у фонду часова вежби. Распоред часова вежби са садржајем вежби прати сваку наставну тему.

С обзиром на међусобну повезаност појединих тема, то и садржаје програма треба реализовати по датом распореду.

Правилно коришћење наставних метода има велики значај за реализацију програма. Углавном на часовима обраде новог градива треба примењивати монолошку и дијалошку а делом и методу показивања - демонстрације (шеме, слике, цртежи, графикони, инструменти и сл).

За часове вежбања предвиђа се подела одељења на групе од 10 до 15 ученика.

Зависно од конкретног образовно васпитног циља и задатака настава се може реализовати у учионици, кабинету као и на терену у околини школе. Потребно је успоставити контакте са хидрометеоролошком станицом на том подручју, чији рад ученици треба да упознају, као и инструменте које поседује.

Наставник треба да обучи ученике да прате одређене метеоролошке елементе и појаве у атмосфери.

Праћење и вредновање успеха ученика остварује се у складу са Општим педагошко-дидактичким упутством за остваривање садржаја програма у средњим школама (објављено у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91) и Упутством о начину праћења рада и оцењивања ученика (објављено у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91).

Опште педагошко-дидактичко упутство за остваривање садржаја програма у средњим школама садржи и основне педагошке захтеве и принципе на којима се заснива реализација образовно-васпитног процеса.

1. **Образовни профил:** шумарски техничар

2. **Назив предмета:** ПЕДОЛОГИЈА СА ГЕОЛОГИЈОМ

3. **Разред:** I

4. **Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:**

разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	70	70		36		176
II						
III						
IV						

5. **Статус предмета:** ОБАВЕЗНИ

6. Циљеви: Циљ наставе предмета педологија са геологијом јесте да ученици стекну теоријска и практична знања о земљишту која су им потребна ради праћења осталих стручних предмета, за непосредан рад у пракси, као и за наставак школовања.

Задаци:

- стицање и усвајање стручних знања потребних да се земљиште схвати као динамичан еволуциони систем;
- стицање и усвајање потребних знања да се на основу морфолошких особина може одредити типска припадност земљишта и његова могућност коришћења;
- упознавање геолошких процеса у делу земљине коре у коме се формирају продукти распадања;
- упознавање процеса миграције и акумулације појединих продуката распадања у површинским условима;
- упознавање најважнијих минерала и стена;
- упознавање типова земљишта, њихове географије, генезе, физичких и хемијских особина, педогенетских процеса у њима и др.;
- стицање професионалног односа и особина према земљишту као делу шумске биогеоценозе.

7 Просветни Преглед 50/92 од 3 фебруар 1993

8. Препоручена литература: Уџбеник, педологија са геологијом Зоран Симић

9. Корелација са другим предметима: гајење шума, производња садног материјала, хемија

10. Начини остваривања програма: Програм предмета даје теоријску основу за даље проучавање теоријских и практичних стручних шумарских дисциплина - дендрологија са фитоценологијом, производња садног материјала, гајење шума, исхрана биља, шумске културе и плантаже, планирање газдовања шумама и др.

Програм педологије са геологијом се делом наслања на стечена предзнања из биологије, хемије, географије и других сродних дисциплина из основне школе. Ради успешног праћења наставних садржаја педологије ученик претходно мора да стекне одређена знања из минерологије и петрографије.

Након тога ученици упознају основне појмове из педологије и то: минералну и органску компоненту земљишта, физичке, хемијске и физичко-хемијске особине, педогенетске чиниоце и процесе, плодност и продуктивност шумских земљишта, појаве ерозије и еволуцију земљишта.

Систематика земљишта са главним типовима шумских земљишта представља срж предмета на коју ће се надовезати остале стручне дисциплине, те ученици морају добро да овладају овим делом програма, као и детерминацијом типова земљишта.

Да би се остварили постављени циљеви и задаци предмета, неопходно је, у току наставе, успешно реализовати одређене образовне, васпитне и практичне задатке. Услови за успешну реализацију програма педологије са геологијом су:

- правилно планирање и редовно припремање наставника за извођење наставе;

- целисходно коришћење фонда часова и добро организован наставни процес;
- комбинована примена наставних метода и разноврсност облика рада са ученицима уз правилну употребу одговарајућих наставних средстава и учила.

У оквиру опште припреме за наставу треба добро проучити програм, уџбеник, приручну литературу, попунити збирку учила у кабинету и израдити годишњи план наставе - распоред наставних тема и јединица, план вежби и утврдити број часова за понављање градива и систематизацију.

У програму је годишњи фонд часова подељен по темама, при чему је од укупног фонда часова 30 одсто остављено за понављање градива и систематизацију. Укупан број часова који је назначен за сваку тему треба схватити оријентационо. Тиме се наставнику индиректно указује на обим, дубину, па и начин интерпретације садржаја сваке теме. Евентуална одступања, у мањем обиму, су могућа у зависности од конкретне ситуације. Теме треба обрађивати једну за другом, како су наведене у програму јер су садржаји у међусобној корелацији. Наставнику је остављена могућност да израдом оперативног плана програмске садржаје сваке теме дели на наставне јединице и часове.

Што се тиче типова часова могуће је чешће коришћење комбинованих часова и при обради новог градива и на вежбама.

На часовима вежби и за понављања градива треба се још више придржавати принципа свесне активности, те избегавати рад претежно с једним учеником а настојати да се, по могућности, ангажује читава група ученика, односно одељење.

Понављање градива треба да буде добро осмишљено тако да доприноси трајном усвајању знања ученика, истицању битних ствари у изучаваном градиву, као и да омогућава продубљивање и допуњавање знања, повезивање теоријског градива с практичним садржајима и остваривању неопходне корелације између садржаја педологије и других предмета.

У обзир треба узимати и остале дидактичке принципе: научност, поступност, систематичност, очигледност и др. Посебно велики значај имају систематичност и очигледност, нарочито, при вежбању и понављању обрађеног градива.

Ради остваривања циља и задатака наставе програм педологије омогућује коришћење више наставних метода. То ће допринети интелектуалној активности ученика, разбити монотонију и наставу учинити интересантнијом и ефикаснијом. У самом програму, након одређених наставних тема и вежби, дате су наставне методе као најприкладније за ту тему.

Програм педологије предвиђа на часовима обраде новог градива фронталан облик рада, док се на часовима вежбања и понављања градива као најприкладнији облик рада предвиђа групни облик и индивидуални облик рада.

За часове вежбања предвиђа се подела одељења на групе ученика од 10-15 ученика.

Зависно од конкретног образовно-васпитног задатка и програмског садржаја настава се може реализовати у учионици, кабинету, као и на терену - шуми или шумском земљишту.

Важан задатак наставника је да упути ученика како да користи уџбеник и литературу.

У току године неопходно је да ученици обраде збирку главних врста минерала, стена и микромонолита типова земљишта.

Праћење и вредновање успеха ученика остварује се у складу са Општим педагошко-дидактичким упутством за остваривање садржаја програма у средњим школама (објављено у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91) и Упутством о начину праћења рада и оцењивања ученика (објављено у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", број 4/91).

Опште педагошко-дидактичко упутство за остваривање садржаја програма у средњим школама садржи и основне педагошке захтеве и принципе на којима се заснива реализација образовно-васпитног процеса.

1. **Образовни профил:** Шумарски техничар

2. **Назив предмета:** Шумска ботаника

3. **Разред:** I

4. **Остваривање образовно васпитног рада облици и трајање:**

разред	Настава				Пракса	укупно
	Теоријска настава	вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	70	35		12		117
II						
III						
IV						

5. **Статус предмета:** обавезан

6. Циљеви: Циљ наставе предмета шумска ботаника јесте да ученици стекну нова знања из ове области која су им потребна као основа за успешно праћење и изучавање наставних садржаја биолошке групе стручних предмета.

Задаци:

- стицање основних знања о зељастим и дрвенастим биљкама;
- упознавање основних карактеристика биљних органа и њихово функционисање;
- подстицање и развијање интересовања ученика за појаве и закономерности у природи;
- усвајање научног погледа на свет и развијање љубави према шумарству;
- јачање свести о потреби заштите природе и човекове животне и радне средине;
- стицање знања која ће моћи да се користе и за друге шумарске предмете и у шумарству као струци уопште;
- упознавање распрострањености зељастих и дрвенастих биљака нашега поднебља и утицаја загађености атмосфере на њихов опстанак, као и упознавање еколошких, биолошких и других карактеристика у природи.

7 Просветни Преглед 50/92 од 3 фебруар 1993

8. **Препоручена литература шумска ботаника** Др. Драгица Вилотић

9. **Корелација са другим предметима:** гајење шума дендрологија са фитоценологијом

10. Начини остваривања програма: Садржај програма шумске ботанике треба да омогући ученицима да лакше схвате и савладају и друге шумарске дисциплине - анатомију; фитоценологију, дендрологију, гајење шума, заштиту шума и друге.

Програм омогућава да се код ученика развија правилан дијалектичко-материјалистички поглед на свет и појаве у природи.

Програмом су обухваћени теоријски део шумске ботанике, вежбе из ове области и заштита животне средине.

Посебну пажњу треба посветити основним органима биљака: корену, стаблу, листу, цвету, семену и плоду, прикупљању и сређивању хербаријумског материјала.

Услови за успешну реализацију наставног програма су: правилно планирање и редовно припремање наставника за извођење наставе;

- целисходно коришћење фонда часова и добро организован наставни процес;
- комбинована примена наставних метода и разноврсност облика рада са ученицима уз правилну употребу одговарајућих наставних средстава и учила.

Од укупног фонда часова обраде градива и вежби 1/3 одвојена је за утврђивање, обнављање и систематизацију градива.

У оквиру наставних тема дат је предвиђен број часова за реализацију, док се професору оставља могућност да сам изврши расподелу часова на наставне јединице.

Област физиологије је изостављена јер ће се она обрађивати у исхрани биља, док је генетика - назначена само у основним цртама. То ипак не мења суштину упознавања градива из ботанике.

С обзиром на међусобну повезаност појединих тема, то ће се и садржаји програма реализовати по већ датом редоследу.

На часовима обраде новог градива наставник ће најчешће примењивати фронтални облик рада - са читавим одељењем. У таквим случајевима, да би се повећала активност ученика, неопходно је повремено, подстицати њихову заинтересованост за наставну јединицу.

И на часовима вежби, принцип активности мора да дође до пуног изражаја, као и принцип очигледности. Ученику треба омогућити и да сам рукује микроскопом и другим училима и да сам прикупља хербаријумски материјал.